

BÁC HỒ TRONG NGÀY QUỐC KHÁNH MÔNG 2 THÁNG 9 NĂM 1945 LỊCH SỬ

NGUYỄN NGỌC CẦU

Đối với nhân dân Việt Nam, ngày 2 tháng 9 năm 1945 là một ngày đẹp nhất. Riêng với Hà Nội, ngày 2 tháng 9 không những là một ngày vẻ vang của độc lập, tự do mà còn là một ngày đáng nhớ nhất trong lịch sử dân tộc. Đây là lần đầu tiên thủ đô Hà Nội được mắt thấy người con yêu quý nhất của dân tộc Việt Nam.

Từ sớm tinh mơ, gần một triệu nhân dân Hà Nội từ các làng ngoại thành và các tỉnh quanh thủ đô đã nô nức chuẩn bị cờ, hoa, biểu ngữ cho sự kiện trọng đại này. Từng dòng người đi nối tiếp nhau như lớp lớp sóng trào vô tận chảy vào vườn hoa Ba Đình, tràn ngập cả những đường phố xung quanh. Quốc kỳ mới, quốc ca mới, quân đội mới, nhân dân mới, chính phủ mới, chế độ mới. Giây phút mà đồng bào ta chờ đợi đã đến, hơn hai mươi triệu trái tim cùng đập một nhịp. Dưới ánh nắng tươi sáng của mùa thu, bầu trời như trong xanh hơn, cờ đỏ sao vàng hiên ngang phấp phới trên diễn đàn cao như để vẫy gọi và chào đón đàn con yêu của đất nước.

Trong buổi lễ long trọng này, lòng người dân Việt Nam chờ đợi sự hiện diện của một vị Chủ tịch, một lãnh tụ. Một vị Chủ tịch đã trăm lần thay đổi tên, làm mười hai nghề khác nhau, bị tù nhiều lần; một lần bị kết án tử hình, một lần có tin là chết. Nhân dân chờ đợi được thấy, không những là vị Chủ tịch đầu tiên của nước Dân chủ cộng hòa mới mà còn là một vị Chủ tịch với phong thái khác thường. Trong trí tưởng tượng của mọi người, vị Chủ tịch nước đầu tiên sẽ không mặc áo hoàng bào, thắt đai khảm ngọc

như một hoàng đế ngày xưa, nhưng nhất định phải ăn mặc chỉnh tề, đầy vẻ uy nghiêm và trang trọng.

Với sự tưởng tượng như thế về Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhân dân sớm biết mình đã lầm. Hồ Chủ tịch đấy, Người thân mật giản dị như một người cha hiền về với đàn con. Bác mặc một bộ quần áo ka-ki, đội mũ vải đã ngả vàng vì mưa gió và đi một đôi dép cao su vô cùng giản dị. Cả một biển người xao động, người ta cố nghển cao lên để mà nhìn, mà reo vui đến chảy nước mắt. Niềm vui sướng như được nhân lên gấp bội khi Bác nói:

“Tôi nói đồng bào nghe rõ không?”

Câu hỏi giản đơn ám áp này của Bác đã làm tiêu tan tất cả những cái gì còn xa cách giữa vị Chủ tịch nước với nhân dân, kết chặt giữa lãnh tụ và nhân dân bằng một mối tình thấm thiết. Với câu hỏi lạ lùng này, không một ai ngờ Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từ bỏ tất cả lễ nghi, hình thức để hòa mình với quần chúng nhân dân. Chủ tịch trở thành “Cha Hồ” đáng kính của dân tộc Việt Nam. Trong giờ khắc thiêng liêng của lịch sử, Bác Hồ bắt đầu đọc bản Tuyên ngôn độc lập, thay mặt cho Chính phủ lâm thời nước Việt Nam dân chủ cộng hòa và toàn thể nhân dân Việt Nam trịnh trọng tuyên bố chấm dứt chính thể quân chủ chuyên chế và chế độ thực dân áp bức, trịnh trọng tuyên bố với thế giới: “Nước Việt Nam có quyền hưởng tự do và độc lập, và sự thực đã trở thành một nước tự do và độc lập. Toàn thể dân tộc Việt Nam quyết đem tất cả tinh thần và lực lượng, tính mạng và của cải để giữ vững quyền tự do và độc lập ấy!”.